

Personcentrerad vård kan hjälpa hundratusentals patienter

Den 21 november är världs-KOL-dagen. En uppskattning är att det i Sverige finns mellan 500 000 och 700 000 personer som har lungsjukdomen KOL, kroniskt obstruktiv lungsjukdom. Ändå är det bara 100 000, eller en femtedel, som har fått en diagnos. Det är en av våra största, men samtidigt mest okända folksjukdomar.

KOL leder till att man:

- får svårt att andas
- får andnöd, även vid liten ansträngning
- oftare får infektioner i luftvägarna
- har pip och rosslingar i bröstet
- oftare behöver hosta upp slem

KOL angriper luftvägar och lungor långsamt och man blir gradvis sämre. En trappa blir ett berg att bestiga, en promenad blir ett maratonlopp. Sjukdomen påverkar även hjärta, muskler och skelett.

Rökning är den främsta orsaken till KOL, men personer som har varit utsatta för passiv rökning, luftföroreningar eller har haft svåra upprepade luftvägsinfektioner som barn har också lättare att utveckla sjukdomen.

Riksförbundet HjärtLung vill att alla som har KOL ska få en diagnos som gör det möjligt för dem att ta hand om sin sjukdom. Men vad gör vi när vården ska ta hand om upp mot en halv miljon personer som fått diagnosen KOL? Hur klarar en redan hårt pressad vård den belastningen? Då krävs effektivare sätt att arbeta. Vår starka uppfattning är att vägen mot en mer kostnadseffektiv, inkluderande och trygg vård går genom personcentrerad vård.

Personcentrerad vård är ett sätt att jobba så att alla känner sig sedda varje gång de har kontakt med vården. En studie vid Centrum för personcentrerad vård vid Göteborgs universitet (GPCC) visar att det är 2,7 gånger större chans att patientens tillstånd förbättras jämfört med traditionell vård. Andra studier visar på 30 procent kortare tid på sjukhus och högre tillit till sin egen förmåga att ta hand om sin sjukdom.

Personcentrerad vård består som Riksförbundet HjärtLung ser det av tre delar:

- **Patientberättelse** – utgå från personens egen berättelse där drivkrafter och förmågor fångas upp.
- **Partnerskap** – patienten är expert på sin situation medan hälso- och sjukvården är experter på medicin, rehabilitering och vård.
- **Personlig hälsoplan** - patientens mål och berättelse finns i ett levande dokument.

Här finns möjlighet att hjälpa hundratusentals patienter till en bättre livskvalitet. Till alla politiker och beslutsfattare i vården: Låt världs-KOL-dagen bli startskottet för en mer personcentrerad vård.

Styrelsen!

Föreningen HjärtLung Botkyrka-Salem

Läs mera på Riksförbundets hemsida:

<https://www.hjart-lung.se/aktuellt/aktiviteter/vardskoldagen-2018/>